

Alışkanlığı Tersine Çevirme Aşamaları

Çocuğun isteği ve katılımıyla 6 yaş ve üstü çocuklarla uygulanabilir.

1) Rahatsızlığın Gözden Geçirilmesi: Çocukla birlikte bu alışkanlık nelere yol açtığı, neden bu alışkanlığı bırakmak istediği saptanır.

2) Farkındalık Eğitimi Ortaya Çıktığı Durumları Saptama: Siz ve çocuğunuz ayrı ayrı bu alışkanlığın ne zaman ortaya çıktığını kaydedin. Bir hafta sonra yazdıklarınızı karşılaştırın.

3) Alternatif Tepki: Alışkanlığı önlemek için alışkanlık yapan davranış yerine insanlara garip gelmeyecek ve çocuğu engellemeyecek bir davranış konulur. Örneğin tırnak yeme yerine yumruk sıkmak.

4) Düzeltici ve Önleyici Tepki: Tırnak yeme yerine kullanılacak davranışı, bu davranışın ortaya çıkmasını önlemek için kullanma.

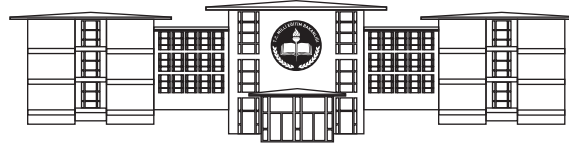
5) Bağlantılı Davranış: Tırnak yemeden önce nasıl davrandığını gözlemleyin ve tırnak yeme yerine koyduğunuz davranışı bu tırnak yeme davranışı öncesi sergilediği davranışı durdurmak için kullanmasını sağlayın.

6) Gevşeme Çalışması: Bedensel ve psikolojik açıdan çocuğu rahatlatmak için gevşeme egzersizleri yapılabilir.

7) Toplumsal Destek: Çocuğun davranışı değiştirmeye ilgili girişimleri ve çabaları desteklenmeli, uygulaması sağlanmalı.

8) Kayıt: İlerleme olup olmadığını görmek için alışkanlığın görülme sıklığının günlük olarak kaydedilmesi

9) Deneme: Çocuğun alışkanlık haline getirdiği davranış yerine belirlenen yeni davranış uygulamasını sağlama

İSTANBUL MİLLÎ EĞİTİM MÜDÜRLÜĞÜ

Broşür Setlerimiz

ÖĞRENCİ

Akran Zorbalığı
Bedenini Koruma
Ergenlik
Etkili Öğrenme

VELİ

Ağır Düzeyde Zihinsel Yetersizlik
Akran Zorbalığı
Alt İslatma
Anne Baba Tutumları
Bedensel Yetersizlik
Cerebral palsy
Çocuk İhmali ve İstismarı
Çocuklarda Davranım Bozukluğu
Çocuklarda Öfke ve Saldırganlık
DEHB
Destek Eğitim
Dil ve Konuşma Bozuklukları
Down Sendromu
Ergenle İletişim
Ergenlik Dönemi
Etkili Öğrenme
Görme Yetersizliği
Güvenli İnternet Kullanımı
Hafif Düzeyde Zihinsel Yetersizlik
İşitme Yetersizliği
Kardeş Kısakançlığı
Kayıp ve Yas
Kekemelik

Hazırlayan Birim:

Özel Eğitim ve
Rehberlik
Hizmetleri
Bölümü

Veliler İçin

ÇOCUKLARDA TIRNAK YEME

Çocuklarda Tırnak Yeme

3 yaşından itibaren kendini gösteren tırnak yeme alışkanlığı çok sık görülmekle beraber, ergenlik döneminde de kendini gösterebilen bir alışkanlıktır. Tırnak yeme alışkanlığında çevresel faktörler örneğin; aile fertlerinden birinde görülen aynı alışkanlık ya da psikolojik faktörler etkili olabilmektedir.

Ailelere Önerilerimiz

- ✓ Davranış iyice kalıplaşmadan, erken dönemde kalıcı bir çözüm bulunmalı ve davranış ortadan kaldırılmalıdır.
- ✓ En kalıcı çözüm; davranışı ortaya çıkaran sebepleri bulup onları ortadan kaldırmaktır.
- ✓ Tırnak yeme davranışının altında yatan psikolojik nedenleri ve nasıl çözülebileceğini öğrenmek için okul psikolojik danışmanından, Rehberlik ve Araştırma Merkezlerinden veya psikologlardan yardım alınabilir.
- ✓ Çocuğun tırnağına acı biber, oje, uhu gibi maddeler sürmek, çocuğu bu davranışından dolayı azarlamak, eleştirmek, korkutmak, cezalandırmak doğru bir çözüm yolu değildir. Bunlar çocukta bu davranışının pekişmesine yol açabilir.
- ✓ Çocuğa duygu ve düşüncelerini rahatça ifade edebileceği bir ortam sağlanırsa bu davranış azalabilir. Çocuk üzüntü, sıkıntı, öfke gibi duygularını anne babasıyla paylaşabilirse bu duygularını dışa vurma yolu olarak tırnak yemeyi seçmeyecektir.

- ✓ Çocuğu korku ve kaygı yaratan durumlardan uzak tutmak gerekir.
- ✓ Aile içindeki kavgaları ve huzursuzluğu en aza indirmek gereklidir.
- ✓ Kız çocuklarına düzgün ve bakımlı tırnakların onu nasıl güzel, erkek çocuklara ise yakışıklı gösterdiği söylenebilir.
- ✓ Çocuk tırnak yediği zaman ilgisi başka tarafa çekilebilir.
- ✓ Oynamak istediği bir oyun, izlemek istediği bir çizgi film, yapmak istediği bir etkinlik işe yarayabilir.
- ✓ Çocuk gece tırnak yiyorsa hatırlatıcı olması için yatmadan önce onu rahatsız etmeyecek kalınlıkta bir eldiven giydirilebilir.
- ✓ Tırnak yemenin yerine geçebilecek sakız, kuruyemiş, gibi gıdalar bazı durumlarda işe yarayabilir.
- ✓ Çocuk kendi tırnak bakımıyla ilgilenir hale getirilebilir. Tırnak bakımının sorumluluğunu alır, tırnaklarını kendisi keser, törpüler ise bu davranışı yapması önlenir.
- ✓ Tırnak yeme davranışının değişmesinde davranış değiştirmede aşamalı yaklaşımdan yararlanılabilir.

